

SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #2.2015

PAKK SEKKEN!

Hva har hobbiten i sin?

10
16

TEMA: PATRULJEN TAR ANSVAR

Når speidere får dra på tur uten voksne, blir speidereventyrene aller best!

VENNSKAP

Er speidervenner som andre venner?

AKTIVITETSTIPS

Dra til sjøs! Ut og opp i trærne!

SPEIDERKOKKEN

Kake til patruljeturen

Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerne saken passer til. Merkenes og målene finner du i Stifinner- og Vandrerenloggen, og i Speiderbasen.

Mål:
F-1, 9,
10

SMÅ OG STORE NYHETER

AKTIVITETSTIPS

BLI EKSPERT

LEDER

OM SPEIDERTURER OG HOBBITER

Jeg heter
Kirvil og er
redaktør for
Speideren.

Har du tenkt på hvorfor vi har patruljer i speideren?

«Patruljesystemet er ikke ett system å drive speiding etter, det er det eneste systemet», mente Robert Baden-Powell (som «fant opp» speideren) allerede etter verdens første speiderleir i 1907. Han forandret ikke mening om dette, og mer enn hundre år senere er det ennå slik at speiderne er organisert i patruljer.

I patruljen lærer vi oss å ta vare på hverandre og å ta ansvar for fellesskapet. Eller, for å si det på en annen måte: I patruljen er det speiderne selv som bestemmer, som diskuterer ideer og løsninger, som prøver seg fram og finner ut av ting – uten at voksne blander seg unødvendig inn. Det er derfor patruljeturer er så bra!

I dette nummeret av Speideren har en av journalistene spurt noen speidere om hva drømmeturen deres er. Det kan du lese om på side 12. Jeg er sikker på at du og de andre i patruljen også har ideer om hvordan drømmeturen skal være, kanskje holder dere på med å planlegge en tur nå? De beste turene er dem vi drar på sammen med gode venner!

Noen andre speidere forklarer på side 7 hvorfor de mener at speidervenner skiller seg ut fra andre venner. Når vi er på tur sammen, må vi samarbeide og ta ansvar for både oss selv og andre for at det skal bli skikkelig bra for alle. Kanskje det gjør

«De er flinke til å klare seg ute, de er til å stole på, de hjelper og passer på hverandre og de tar ansvar.»

at vi blir kjent med speidervennene våre på en litt annen måte enn med andre venner?

På forsiden ser du hobbiten Bilbo, og på side 19 får du tips om hva en hobbit pakker med seg når han skal på tur. Hvis du har sett filmene Hobbiten og Ringenes Herre, er du sikkert enig i at hobbitene kan minne om speidere: De er flinke til å klare seg ute, de er til å stole på, de hjelper og passer på hverandre og de tar ansvar. Hadde de ikke gjort det – som en liten patrulje – er det ikke godt å si hvordan det hadde gått med både dem og ringen! Pakk sekken (hva med en bit lembas som niste?), ta med patruljen, og legg i vei på nye eventyr – de bare venter på dere!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

NORGES SPEIDERFORBUND

Besøksadresse:

St. Olavsgate 25, 0166 Oslo

Postadresse:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 22 99 22 30

E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Design: Løwehjerte design AS

Trykk: 07 Media

Opplag 10-16: 7 260 (totalt 17 040)

Forsidefoto: SF Film AS

Redaksjonen avsluttet: 26.3.2015

Generalsekretær: Jens Morsø

Speidersjef: May-Britt Roald

Bidragstere:

Anne Cathrine Hyde,

Gunnar Stromness-Andresen,

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Espen Willersrud, Ksenia Sazonova,
Gro Strømsheim

Redaksjonen:

Tove Arntzen (tovearn@online.no)

Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)

Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)

Christina Eide (christinalarsen96@gmail.com)

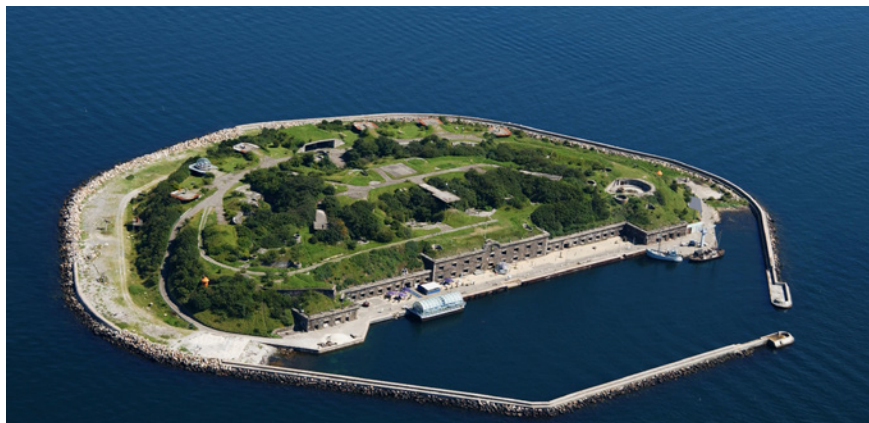

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

SPEIDERE KJØPTE VERDENS STØRSTE KUNSTIGE ØY

FOTO: ARNE MAGNUSSEN

Den kunstige øya Middelgrundsfortet i innseilingen til København tilhører nå danske speidere. Takket være støtte fra Nordea-fondet og A.P. Møller-fondet klarte Det danske spejderkorps å skaffe seg øya, som inkludert bølgebrytere har et areal på nesten 70 000 kvadrater. Dettilsvarer ti fotballbaner på størrelse med Ullevaal stadion! Prisen var 20 millioner danske kroner, og alle de danske speiderforbundene er med på prosjektet.

Ideen om å kjøpe Middelgrundsfortet kom i speiderforbundets Facebook-gruppe. Først mente speidersjef David Hansen forslaget var «kugleskørt» – som best kan oversettes med «fullstendig idiotisk».

– Vi speidere er jo optimister, så det var noen ildsjeler som tok tak i ideen. Og så begynte vi å se på om det fantes noen som kunne tenke seg å støtte oss, forteller speidersjefen til avisa Politiken. De har fått støtte fra flere fond.

Øya ble laget i årene 1890-94 og har vært en del av den danske hovedstadens forsvarsverk. Trolig er dette verdens største menneskeskapte øy uten landtilknytning. Planen er å gjøre Middelgrundsfortet om til «Ungdomsøya».

– Friluftslivet møter skaperkraften. Det er perfekt. Forestill deg hvordan det blir med 300 telt liggende rundt omkring, sier speidersjef David Hansen. ■■

«MAN RINGER ALDRI FORELDRENE SINE FRA LEIR, SELV IKKE FRA LIKHUSET»

Dette og andre morsomme speidersitater kan du finne på Facebook-siden «Overhørt i speideren». Vi vet ikke hvem som står bak tiltaket, men det er mulig å sende inn bidrag anonymt. En rekke slike Overhørt-grupper har fått kritikk for å formidle regelrett nettmobbing, men denne speidersida kan ikke sies å ønske noen vondt. ■■

LILL SOFIE BADER HVER DAG – HELE ÅRET

14-årige Lill Sofie Strøm fra Gjerøy i Nordland er isbader. Og det er hun absolutt hele året! Utfordringen fikk hun 17. mai i fjor, og hun har badet hver dag siden. Hun avslutter 17. mai i år, etter nøyaktig ett år. På varme sommerdager bada hun på Gjerøys hvite strender med venner, men da det ble målt full storm i januar, var faren Fritjof med og passet på. «Aldri bade alene, og bare på flo sjø», har vært reglene. ■■

LILLESAND-SPEIDERNE FEIRET AT DE SAMLET INN MEST

Under Speideraksjonen 2014 samlet Lillesand speidergruppe inn mest – hele 45 239 kroner. Det ble feiret under tenkedagen med karneval og internasjonal mat, skriver Lillesands-Posten. Speiderne hadde kledd seg ut for å forestille folk fra ulike land i alle verdensdeler.

– Dere kom med et fantastisk bidrag i fjor. Ved å hjelpe oss, er dere med på å tenke på andre enn dere selv og hjelper de mest sårbare gruppene i verden, sa

FOTO: SINDRE HAUGEN WEHL

Flyktninghjelpens Stian Abrahamsen, som var til stede under markeringen. ■■

FOTO: ANITA LYKKJA

ENDELIG NY HYTTE FOR SPYDEBERG-SPEIDERNE

Siden 2011 har Spydeberg speidergruppe i Østre Østfold krets lett etter ei ny speiderhytte. Nå har de funnet en, like ved den nedlagte kraftstasjonen, skriver Smaalenenes Avis. Selv om hytta er i ganske god stand, trengs det en del arbeid, blant annet med dører, vinduer og tak.

– Forholdene ligger til rette både i og rundt hytta. Det er også kort vei til Spydeberg sentrum. På vinteren vil vi koble oss på skiløypene som går langs Smalelva, slik at skiløpere kan ta seg en pause i den nye speiderhytta, forteller leder Kristian Brødholt. Gruppen får kjøpe hytta av Rune Bye (70).

– Hvis ikke ville den bare forfalt, sier han. ■■

FOTO: OLE KALAND

«Oppdrag Nansen» fotografert før avreise til Svalbard. Fra venstre Johannes Breivik, Johanne Jerijervi, Erika Gjelsvik, Elias Damli. Bakerst eventyrer og programleder Aleksander Gamme.

SPEIDEREN ELIAS (13) SKAL GÅ TIL NORDPOLEN

Elias Damli fra Bergen får oppleve noe som svært få andre 13-åringer gjør. Han går på ski til Nordpolen. Det skjer som en del av serien «Oppdrag Nansen», som der fire ungdommer på Elias' alder skal på ekspedisjon, skriver Bergens Tidende.

Hovedmålet med turen er å se på hvordan klimaet endres, i Fridtjof Nansens forskningsmessige ånd.

– Alle snakker jo om hvordan isen smelter. Jeg har sett det allerede på opptak fra Svalbard. Det er trist at vi ødelegger miljøet slik, sier Elias.

Noe av det som hjalp Elias med å få bli med på ekspedisjonen, er at han er en aktiv speider, elsker turer og i tillegg trener turn og gymnastikk. Dessuten bidro hans interesse for naturfag og at han har laget filmer om eksperimenter han utfører, skriver Bergens Tidende.

Som en avslutning på ekspedisjonen skal de fire ungdommene til klimatoppmøtet i Paris og presentere forskningsresultater. Serien skal sendes på NRK Super neste år. Programleder er Alexander Gamme, mens Børge Ousland leder ekspedisjonen. ■■

FOTO: SVEIN A SVENDSEN

SANDRA SATTE NORGESREKORD I ISBADING

17 minutter og 30 sekunder er den nye norgesrekorden i isbading for jenter, og innehaveren er den 14-årige speideren Sandra Benedikte Rosengren Andersen fra Larvik. Rekorden ble satt da hun deltok i et annet rekordforsøk, nemlig flest isbadere på en gang. Dette ble organisert av isbadegeneral Trygve Bauge, og den nye rekorden lyder på 324 personer, skriver Østlands-Posten.

– Det var så koselig å sitte der og prate med Trygve Bauge at jeg bare ble der en liten stund, forteller Sandra.

Et slikt rekordforsøk er ikke å anbefale for nybegynnere.

– Nei, det kan være veldig farlig. Jeg har drevet med isbading i mange år. Man skal maks øke med noen minutter hver gang, egentlig, sier speiderjenta fra Larvik. ■■

HEDERSPRIS TIL MANGEÅRIG SPEIDERLEDER I GRIMSTAD

Karin Haugnes (53) fra Grimstad ble den første vinneren av avisa Dagens hederspris. Blant annet hylles hun for sine 40 år som speiderleder og som primus motor for Rasteplassen, som er Grimstad Misjonskirkes kafé og matutdeling for dem som trenger det.

– Hun er en typisk representant for veldig mange som virkelig tar på seg ansvar i Kristen-Norge på grunnplanet. De har ofte mange jern i ilden og bruker sin fritid og ressurser til å gjøre noe godt for sine medmennesker, sier Dagen-redaktør Vebjørn Selbekk.

– Det er veldig stas og veldig koselig,

FOTO: SILJE ROGNVÅG, DAGEN

men også litt vanskelig fordi det er så veldig mange som gjør en god jobb, sier prisvinneren. Prisen på 10 000 kroner lover hun å bruke på noe som gagnar alle. ■■

TEMA

TEKST OG FOTO: TOVE ARNTZEN

PATRULJEN TAR ANSVAR

For at samfunnet skal fungere, er det viktig at alle tar ansvar. Slik er det også i speidergruppa og i patruljen. Alle må bidra for at samarbeidet skal bli bra, og for at ting blir gjort best mulig.

7 Kjølborg MS deltar i den ukentlige fredsmarsjen (Nr 698) i Fredrikstad sentrum.

I en patrulje kjenner speiderne ansvar for hverandre. Men hva er egentlig ansvar i speideren? Det betyr at vi etter beste evne skal utføre de oppgavene vi har blitt bedt om, eller det vi har lovet å gjøre. Å ta ansvar for seg selv og andre er en viktig del av det å være speider. Det står også i speiderloven. I speideren lærer vi å ta ansvar fra vi er små. Det er en fin mulighet til å utfordre oss selv sammen med de andre i patruljen. Patruljeføreren skal sørge for at det er oppgaver til alle, så alle kan bidra med sitt. Vi kjenner oss viktige og liker at noen stoler på oss når vi får ansvar for noe.

Patruljen bør **sammen** ta ansvar for ting som å gjøre gode gjerninger, lage og gjennomføre patruljesærpreget og å lære nye ting som kan komme til nytte for en selv og andre.

I hverdagen tar du ansvar for mye som du kanskje ikke tenker over. Det kan være å hjelpe en eldre nabo eller småsøsken, gjøre leksene dine, kle på deg godt når det er kaldt ute, og komme på speidermøter.

Norges speiderforbunds formål er å utvikle mennesker til selvstendighet og til å ta aktivt ansvar i samfunnet i samsvar med idealene fra speiderløftet og speiderloven. Dette skjer gjennom patruljesystemet som vi har hatt siden Baden-Powell startet speiderarbeidet for over 100 år siden. Patruljesystemet betyr fellesskap og samhørighet i små grupper over tid. I patruljen lærer du å samarbeide i en gruppe samtidig som du utvikler deg selv. ■■

PATRULJEN TAR ANSVAR

TEKST OG FOTO: CHRISTINA EIDE

PATRULJEN BJØRN:

Peff: Linnea Humlegård (14)
Ass: Loke Skaraas Dyrseth (14)
Ine Sofie Sandberg (13)
Sander Cornelius Svendsen (12)
Magnus Andreassen (11, snart 12)
Cecilie Welde Pettersen (13), ikke med på møtet

SPEIDERVERVENNER ER NOE HELT UNIKT!

Speiderne i patruljen Bjørn fra 1. Heistad speidergruppe synes speidervennskap er noe helt unikt, og at det kan ikke sammenliknes med andre typer vennskap.

Patruljefører Linnea (14) og patruljeassistent Loke (14), som begge har gått i speideren en god stund, er enige om at vennskapet mellom speidere bygges automatisk når lederne i gruppene setter sammen patruljer slik at speiderne må samarbeide.

KNYTTER BÅND PÅ OVERNATTINGSTUR

– Alt begynner når vi sier navnene våre til hverandre, og så går ting ganske av seg selv etter det, mener Loke, og resten av patruljen nikker enig.

Speidernes gode tanker om hverandre, sammen med hvor mye tid de deler på overnattingsturer, hjelper på hvor fort og lett det er å skape vennskap, også på tvers av andre interesser utenom speidingen.

SPEIDERVERVENNER ER BEDRE ENN SKOLEVENNER

– Jeg er helt sikker på at jeg heller ville dratt ut på tur med speidervener enn med venner fra skole og andre fritidsaktiviteter, forteller Ine (13) og både hun og de andre i patruljen mener at disse to formene for vennskap er helt ulike.

– Jeg kan snakke med speidervener om mye mer enn med dem jeg har på skolen, forklarer hun.

– Speidere er mer åpne og mindre dømmende enn andre, legger Linnea og Sander (11) til.

SAMME INTERESSE Gode og enkle vennskap i speideren henger, i følge patruljen Bjørn, tett sammen med at alle i bunn og grunn har den samme interessen for friluftsliv.

– I speideren har alle en plass, selv om de ikke er sprekest eller raskest, som i idretten, forklarer de, omtrent i munnen på hverandre.

– Noen er flinke i orientering, mens andre er gode til å lage mat, eller til andre typiske speideraktiviteter. Sammen er patruljen gode til det meste ved at alles ferdigheter blir samlet i en liten gruppe som de kjenner en tilhørighet til.

De seks speiderne i patruljen Bjørn er en godt sammensveiset gjeng som ikke ser noe problem med å ta inn nye medlemmer i patruljen. Alle understreker at selv om det vil være litt flaut i starten, vil de ta godt vare på dem, hvis det kommer nye speidere. ■■

PATRULJEN TAR ANSVAR

TEKST OG FOTO: CF SALICATH

Haikeduken gir tilstrekkelig ly på Fantenes vinterferietur i Nordmarka. Et roverlag er omtrent som en patrulje (eller flere) bare at de er litt eldre enn speiderne i troppen.

ROVERNES ENKLE HEMMELIGHET

Fantene synes de er landets beste roverlag. På tur med dem kan man ikke være mørkeredd eller glemme dopapir, og humor er helt nødvendig.

I lyset fra hodelykten planlegger roverne fra 1. Ås neste dags etappe på ski gjennom Nordmarka. Det er mange løyper å velge mellom.

Det er torsdag kveld og Speiderens journalist tar bussen ut av byen og mot Nordmarka i Oslo. Et sted der ute snubler jeg over en liten gjeng under en gapahuk mellom trærne.

Skiløpere farer forbi, og ensen ikke speiderne før noen plutselige heiarop fra dem bryter stillheten.

FANTASTER, FANATIKERE, OGSÅ FANTENE

– Vi heier på dem, eller, vi heier ironisk på disse Birken-fantastene, forteller gjengen fra 1. Ås roverlag Fantene. De mener de er Norges beste roverlag, på tross av en fjerdeplass i siste roverfemkamp.

– Nei, vi er best, de andre er sånne femkampfanatikere som bare jobber mot det, sier lagleder Martha Hagbø (18).

– Vi er best sånn jevnt over.

DEN ENKLE HEMMELIGHETEN

– Hemmeligheten er at alle vil bidra med det de kan, forklarer Martha.

I Fantene starter de året med å fordele ansvaret for å finne på noe til hvert møte. Aktivitetene strekker seg fra å bygge potetkanon, via aking, til pizza og film.

– Men ikke pizza og film på hvert møte, da blir det bare kjedelig, legger Fantene fort til.

En gang i måneden drar de ut på tur, og nå benytter de vinterferien til en firedagers tur på ski. Martha delegerer også på tur:

– Den som vasker opp i dag, slipper å lage frokost i morgen, og slik blir det lettere å ta oppvasken, forklarer Martha.

I et roverlag heter det ikke patruljefører, men lagleder. Martha (t.h.) er lagleder for Fantene, og legger i vei på tur med dem en gang i måneden.

Sigurd Fløistad (16) legger til at det ellers ikke blir mat.

– Vi må ha mat, ellers blir Hallvard sur, sier Martha. På turen er det også med flere plater sjokolade som gjør en lang dagsmarsj lettere.

Roverne får pakkelliste med seg, men med noen mangler.

– Jeg glemte å skrive toalettsaker, dopapir og spade, innrømmer Martha.

– Også skrev jeg ullsokker to ganger, men ullsokker er jo viktig.

OPPGAVER TIL ASPIRANTENE

Med på turen er det tre aspiranter, og for å bli fullverdige medlemmer av Fantene roverlag må de skrive turlogger, spikke bestikk og skjerknute, og til slutt gå gjennom en opptakstur.

– Man starter turen alene, og så møter man de andre den siste natten. Det er oppgaver underveis, og det avsluttes med en hemmelig opptaksseremoni, forklarer Martha, mens aspirantene prøver å finne ut hva som venter.

Det blir verre om man ikke har vært flink gjennom aspirantåret, og det er lurt å ikke være mørkeredd, fortsetter Martha, før hun kjapt legger til:

– Men jeg er glad i dere, altså!

For det viktigste for å få et godt roverlag er å ha det sosialt og fungere godt sammen.

– Og humor er viktig, sier Martha.

– Særlig dårlig humor, mener Sigurd.

– Det viktigste er at man er bestevenn med alle. Eller, at vi later som i alle fall, avslutter Martha. ■■

BLI SPEIDERKJENDISER!

Del patruljeturene på speiding.no/friluftsliv, da blir dere med i kåringen av Årets friluftslivspatrulje! Mot slutten av året kårer vi en vinner ut fra det patruljene har sendt inn – alt fra vanlig turlogg med bilder, til presentasjon, film, eller til og med kunstverk – tenk kreativt! Vinnerpatruljen får en fin premie, heder og ære. Send inn innen 1. november, men ikke vent til da, og send gjerne inn etter hver tur! Se mer på www.speiding.no/friluftsliv.

VENNSKAP OG GALSKAP – FOR ALLE

I 4. Fredrikstad speidergruppe får alle være med. ADHD eller rullestol er ingen hindring for å dra på speidertur.

Syver Molander Hellberg er tolv år og har en arvelig nevrologisk sykdom som heter Hereditær spastisk paraparese (HSP). Sykdommen gjør at han har veldig vanskelig for å gå, så han bruker stort sett rullestol. Han har alltid et smil på lur og er veldig tøff, litt sta og veldig positiv. Han er aktiv speider i 4. Fredrikstad Speidergruppe. En gruppe som har som mål å være åpen for alle.

– Vi er en gruppe som legger vekt på respekt og vennskap, i tillegg til å ha humor og galskap i speiderlivet, sier gruppeleder Gunnar Strømness-Andresen.

HAR MED SEG ASSISTENT

Syver har en mor som er speiderleder, og han har vært speider siden han var liten. Han begynte i 4. Fredrikstad for ett år siden. Syvers støttekontakt, Karl Olav Nelvik (19 år) er med på speidermøtene som hjelp og støtte, han har vært speider i Kjølberg MS i 13 år og er roverlagsleder der.

Karl Olav forteller at speidergruppa legger opp programmet og tilpasser aktivitetene sånn at Syver kan være med på det meste. Hvis det skjer noe som Syver må stå over, så sitter de ved bålet sammen med lederne og prater så lenge.

– Det er alltid bål når det er speidermøter i 4. Fredrikstad, gruppeleder Gunnar er altfor glad i bål til å ha møter uten, sier Syver og ler godt.

BLE HEIST OPP FJELLVEGGEN

- Ellers så liker jeg det veldig godt når vi har hatt Paintball og Zipline, for det er spennende, sier Syver. Da gruppa hadde Zipline på programmet så klatret de andre speiderne opp på fjellet og kjørte Zipline ned på sletta. Syver hadde ingen mulighet til å komme opp fjellveggen, så de heftet ham på nede på sletta, heiste han opp og lot han kjøre Zipline ned igjen.

– Det var vel tungt, spør Syver og titter på Karl Olav, som må

Syver sammen med resten av patruljen sin.

medgi at jo, det var litt tungt innimellom, men at det tross alt var lettere enn å forsøke å få Syver opp fjellet.

– Noen ganger er det faktisk en fordel at jeg har rullestol, for da blir det så mye enklere å frakte ting. På speiderleir for eksempel, så er det veldig enkelt å hente mat, vann eller ved, spesielt hvis jeg bruker den elektriske stolen. De andre speiderne synes også det er moro å sitte på en tur, eller å låne rullestolen litt, forteller Syver.

Syver liker at de fleste speidermøtene er ute, det skjer så mye mer da, bare det ikke er altfor kaldt, for han fryser litt lettere enn andre, siden han sitter rolig i rullestolen hele tiden.

SER PÅ ALLE SOM EN RESSURS

Gunnar Strømness-Andresen, er gruppeleder i 4. Fredrikstad og forteller at gruppa også har speidere med andre utfordringer, blant annet autisme og ADHD. De ønsker å være åpne for alle, men kan ikke ha altfor mange med spesielle behov og utfordringer, da vil ikke speidergruppa fungere.

– Vi er opptatt av at det må være kvalitet på det gruppa driver med, på alle plan. Det blir å ta de små stegene sammen. Vi har ansvar og omsorg som mål og naturen som ramme. Vi har ikke naturen som mål, sier han. Han mener det handler om innstillingen til hele gruppa. Hvis det ikke er rullestolvennlig, så bærer de hele rullestolen med gutten oppi.

– Vi må prøve å se funksjonshemmede som en ressurs i forhold til hva de kan bidra med, som for eksempel Syvers henting av vann og ved. Barn med spesielle utfordringer kan også ofte være veldig kunnskapsrike om teoretiske temaer som de kan dele med

Støttekontakt Karl Olav Nelvik (t.v) og gruppeleder Gunnar Strømness-Andresen legger til rette for at Syver kan være med på det meste.

de andre speiderne. Det er også viktig for de andre speiderne å bli kjent med barn som har spesielle behov, av det lærer de mye om ansvar og hensyn. Her hos oss er det ingen som mobber.

VIKTIG Å INKLUDERE FORELDRENE

Lederne følger med på hva som skjer blant speiderne, men bryter helst ikke inn. Alle må regne med å bli snakket til og om, i forhold til sine utfordringer. Dette for at de skal bli en naturlig del av speidergruppa og patruljen. Ofte er foreldrene bekymret uten at det er nødvendig. Men det er veldig viktig å inkludere foreldre og støttekontakter i forhold til hjelp, assistanse og å få vite behov og hvordan man kan tilpasse forholdene best mulig.

– Vi prøver så langt det lar seg gjøre å ha oppgaver som passer til alle, uten at det virker som spesialforpleining for noen. Vi legger for eksempel ikke opp til orienteringsløp i kupert terreng, da det ville blitt umulig for Syver å være med på. Vi lager en løype som er litt lettere fremkommelig, så gjennomfører alle speiderne den løypa.

Gunnar ler litt og forteller om en liten artig episode fra gruppeleiren på Akerøya på Hvaler i fjor sommer.

– På vei ned til stranda ble Syver og kompisen angrepet av litt latskap og valgte den korteste veien. De endte opp med å sitte fast i myrterrenget, og etter en del slit sier kompisen som dyttet: Syver, jeg skulle ønske at du kunne gå, jeg. Da kommer det kontant og litt oppgitt fra Syver:

– Ja, det skulle jeg også! ■■

DRØMMETUREN

Hva er drømmeturen? Hvor skal den gå? Når skal den være? Hva er temaet for turen? Noen speidere synes det er fint med helt vanlige hytteturer, mens andre vil være litt villere.

Patrulje Alpukka trives på hyttetur uten voksne. Aleksander Backe Volle (14), Isak Nilsborg (15), Marius Blaasaas (14), Espen John Gregory (14).

Eliot Strand Aaen (9) koser seg inne på hytta.

Eliot Strand Aaen (9) fra 1. Langhus speidergruppe går fortsatt i flokken. Neste speiderår blir han tatt opp i troppen. Ennå har han ikke helt klare meninger om hvordan han ønsker at turene i troppen skal bli, men ett ønske har han:

– Kanotur kunne vært gøy. Med pizza på bål. Turen skal så klart være om sommeren, når det er litt varmere i været, men ikke så varmt at sjokoladen – som det skal være mye av – smelter.

NATTEN SKAL TILBRINGES I ET TOETASJES TELT

Helgen 13. – 15. februar var patruljen Alpukka fra 1. Langhus speidergruppe på patruljetur på speiderhytta Sterkerud. Denne gangen var det patruljefører Isak Nilsborg (15), Aleksander Backe

Volle (14), Marius Blaasaas (14) og Espen John Gregory (14) som var med. De hadde ikke med noen voksne, noe de var veldig glade for. De mente at en hyttetur, slik som den de var på nå, var en tur de likte veldig godt.

– Det er varmt og godt inne og det er mulighet for å spille kortspill. Men like viktig er det å ha felles taco på lørdagskvelden, sier guttene.

Som litt variasjon kunne de tenke seg å ha slalåmtur eller kanotur ut til en øy over en langhelg, slik som de allerede har i pinsen. På den turen padler de inn til øya, hvor patruljene setter opp telt, for å så ha mange forskjellige aktiviteter, slik som pil og bue, rappelling og så klart bading. ■■

HVA ER DIN DRØMMETUR?

SIGURD FLØISTAD (16), rover fra Ås speidergruppe:

– Jeg skulle gjerne vært på en feltjakketur, hvor meningen er å gå ut i skogen om sensommeren fra fredag til søndag, med bare det du får plass til i lommene. Turen skal gjerne være i Nordmarka.

– **Hva ønsker du å ha med?**

– Fyrstikker, krydder – da smaker maten mye bedre – ullsokker, øks og man må jo ikke glemme gaffateip.

AINA BJØRNEREIM (16), tidligere Ås-speider:

– Min drømmetur er en enkel tur om sommeren. Det skal være helt stille og himmelen skal være stjerneklar.

– **Hva er viktig å ha med på turen?**

– Brente pølser er noe som alltid hører med på en speidetur. Man kan alltid kjøre på med noe spennende også. Maten kan godt være laget på bål og bestå av noe fisk, grønnsaker og poteter.

SPEIDERE VIL UT

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: CF SALICATH

Se informasjon om
søknadsfrist og pris
på www.speiding.no/arrangement

DRA TIL SJØS I SOMMER!

På den tiden det begynner å bli deilige badetemperaturer, er det mulig å mønstre ombord på den flotte speiderskuta Havbraatt – også om du ikke er så erfaren med båtlivet!

Fra 25. juli til 1. august har rovere med litt båterfaring mulighet til å være mannskap på Havbraatt når skuta deltar i The Tall Ships Races, en internasjonal seilregatta der mellom 70 og 100 båter deltar hvert år. Regattaen går i flere etapper, og Havbraatt skal være med på den tredje og siste etappen fra Kristiansand til Aalborg i Danmark. Men også du som ikke er rover kan få seile med Havbraatt i sommer, så lenge du er 13 år og kan svømme.

TRE TOKT FOR SPEIDERE

Tokt 1 (5.-12. juli):

- Vi starter i Tønsberg og avslutter i Kristiansand en uke senere., forteller Bjørn Einar Jensen fra Rederi Havbraatt.
- Underveis blir det besøk i flere av kystbyene.

Tokt 2 (2.-9. august):

- Vi starter i Aalborg, hvor Tall Ships Races er avsluttet dagen før, og seiler ned til den danske sjøspearleiren SØ'15 nord for Aarhus. På veien møter vi noen andre norske sjøspearleirbåter som seiler armada til leiravslutningen.
- Der er vi med på avslutningen av leiren. Så drar vi nordover langs svenskekysten til Gøteborg. Der blir det et stopp med besøk på Liseberg. Så seiler vi videre mot Norge, sammen med de andre sjøspearleirbåtene. På ett eller annet tidspunkt krysser vi over mot Telemarskysten, og avslutter enten i Langesund eller Kragerø.

Tokt 3 (9.-15. august):

- I Langesund eller Kragerø bytter vi mannskap, og nå skal vi seile ned til Søgne på Sørlandet, fremdeles sammen med 3-4 andre båter. Det blir avslutningen på fellestoktet som startet i Danmark. I Søgne legger vi til i en liten havn – det blir et imponerende syn, nesten som om skutetiden er tilbake – og har et avslutningsleirbål for fellestoktet der.

– Men Havbraatt og tokt 2 fortsetter! Avhengig av vær og vind, mannskapet og skipperen kan vi seile ned til Lindesnes. Rundt 13. august vender vi baugen mot Kristiansand, og lørdag 15. avslutter vi der, forteller Jensen.

SVØMMEFERDIGHETER

Du må ikke være sjøspear, eller på annen måte ha erfaring fra seiling, men du må kunne svømme, og stille med godt humør og redningsvest! Deltakeravgiften dekker kost, losji og fine opplevelser sammen med andre glade jenter og gutter ombord på forbundets stolte skute. På det første toktet er besøket på Liseberg inkludert i prisen. Du må selv dekke transporten til avgangshavnen og hjem fra ankomsthavnen.

– Det er fullt mulig å søke om å få delta på flere enn ett tokt, men vi vil prioritere slik at flest mulig får sjansen til å seile med Havbraatt, understreker Bjørn Einar Jensen.

Det er plass til maksimalt 10 deltakere på hvert tokt. ■■

AKTIVITETSTIPS

TEKST: GRO STRØMSHEIM • FOTO: DANIEL GAUSLAA OG CATHRINE DOKKEN

- Klatreutfordringen #mittre er laget av Norges speiderforbund. Det var to rovere som fikk ideen.
- #mittre er støttet av Miljødirektoratet, og er en del av Friluftslivets år 2015.
- På St. Georgsdagen 23. april braker det løs!
- KFUK-KFUM-speiderne har klatring som en del av sitt Haikeliga-oppdrag i mai.
- Hver uke trekkes det ut bidrag fra kampanjen som vinner flotte premier fra Speider-sport.

KOM DEG OPP I TRÆRNE!

På St. Georgsdagen 23. april starter årets morsomste utfordring. Speiderne vil få alle i Norge til å klatre i trær. Hvorfor? Fordi treklating er friluftslivet i miniatyr – enkelt, spennende og gøy!

Det er ikke bare speidere som klatrer i trær! Rover Øystein Staupe liker det også, og vil være med på #mittre.

Mange barn, unge og voksne sitter altfor mye inne. Noen tenker kanskje at det er for slitsomt å dra på tur, men lek i naturen er ikke vanskelig. Det er bare å finne seg et tre i nærheten og klatre!

UTFORDRINGEN ER ENKEL:

1. Finn et tre du liker, ta deg opp på en gren eller to.
2. Få en venn på bakken til å ta bilde av deg i treet.
3. Post bilde og posisjon på nett og send utfordringen videre.

Last bildet opp på www.mittre.no, eller del bildet på Instagram, om du er gammel nok til å bruke det (minst 13 år). Bruk emneknaggen #mittre og gjerne også #speiding.

På www.mittre.no vil vi dele alle bildene som kommer inn, og premiere noen av dem med fine premier fra Speider-sport.

Ta gjerne med deg en venn eller hele patruljen opp i treet. Og hva med å utfordre noen voksne, og se om de tør å bli med? ■■

KLATRERÅD

Treklatring er som friluftslivet, enkelt, spennende og gøy. Norges speiderforbund samarbeider med Norges klatreforbund og Oslo Treklatreklubb om gi gode råd til alle som vil klatre trær. Disse rådene finner du finner på www.mittre.no. Rådene handler om hva vi mener er gode klatretrær, klatreteknikk og litt om sikkerhet. Det viktigste er å ha det gøy sammen med andre!

Maria Brimi tester ut Brimiskogen klatrepark i Vågå, en av mange klatreparker du kan besøke i Norge.

MER KLATRING!

Hvis du synes det er morsomt å klatre i trær, så vil du nok like en tur i en klatrepark.

I klatreparker er det laget ulike typer løyper i trærne ved hjelp av blant annet tau, stiger, hindre, plattformer og trærne selv. De fleste parker har løyper som er tilpasset ulike aldersgrupper og vanskelighetsnivå, slik at alle får utfordringer som passer dem.

Sliske klatreparker finnes over det meste av Norge. Her er noen av dem:

Høyt&Lavt klatreparker finnes i Vestfold, Oslo, ved Preikestolen i Rogaland, Bø i Telemark, Nedstrand, Hallingdal, Fjærland og Sørumsund.

Andre klatreparker:

Skien fritidspark, Galdhøpiggen klatrepark, Klatrepark i Berg i Østfold, Hove klatrepark, Rypetoppen klatrepark i Meråker, Brimiskogen klatrepark, Beitostølen klatrepark, Våler aktivitetssenter, Voss klatrepark, Linken klatrepark i Narvik.

Søk gjerne på Internett etter en klatrepark i ditt nærområde.

HER ER TO SMÅ KLATREDIKT SKREVET AV NOEN KLATREVENNER PÅ FOSEN I TRØNDELAGE. OM DU BLIR INSPIRERT, POST DITT EGGET DIKT, DA VEL!

Vil du klatre? Kom, bli med!
Vi finner oss et ordentlig tre.
Kraftige greiner og passe stort.
Klatre akkurat passe fort.
Klatre høyt? Ja, kanskje det?
Og husk nå på at vi skal ned.

Finn et tre, hiv deg med!
Klatre forsiktig, det e' viktig.
Velg store greina med plass til beina,
Husk at treet er din venn –
og du skal klatre rolig ned igjen.

VI SPIONERER PÅ ROVERNE

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: LARS T. RØRAAS

Lurer du på hvordan det er å være rover? Roverne gjør mye forskjellig og kult, bare se her. Gled deg til å bli rover!

HINDERLØYPE ER KULT!

I en skikkelig hinderløype skal det være både vått og gjørmete, og jo verre, desto bedre! Disse tre roverne gjør alt de kan for å komme forttest mulig gjennom hinderløypa på Roverfemkampen 2014. Hvert år i september møtes roverer fra hele landet til femkamp. Alle kan være med, bare de stiller med et lag på tre roverer. Noen er opptatt av å vinne, andre vil bare ha det gøy – og alle har en skikkelig bra roverhelg! ■■

AKTIVITETSTIPS

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: PRIVATE BILDER / FOVEA

SPENTE SPEIDERE

I sommer er det verdensspeiderleir i Japan, og endelig blir det store eventyret virkelighet for ca. 900 speidere og ledere fra Norge. Vi har stilt noen av dem spørsmålet «Hva gleder du deg mest til?»

TILDE HOEL TORKILDSEN

(13), 2. Stavanger

speidergruppe – Jeg gleder meg kjempemasse, mest til det at det kommer til å være så mange forskjellige folk fra hele verden sammen, jeg gleder meg til å se hva de gjør på leir, til å se om de har andre telt enn de vi har, for eksempel. Og så gleder jeg meg til bare det å være i Japan, det høres veldig kult ut.

EIRIK BJERKE OTTERÅ

(14), Ulriken speidergruppe:

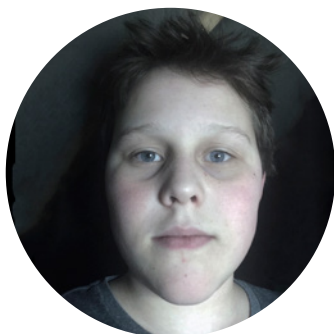
– Jeg tror jeg gleder meg mest til å se hvordan det er i Japan, jeg har egentlig alltid lurt på hvordan det er der – maten, kulturen og klimaet, for eksempel. Håper det er mest mulig forskjellig fra Norge! Og så gleder jeg meg selvsagt til leiren. Før leiren skal jeg være med på rundreise. Jeg håper det blir en tur til Tokyo.

SANDER ENDRESEN (16),

Notodden speidergruppe:

– Det jeg gleder meg mest til er å se hvordan det er i Japan, det er jo så utrolig langt unna der jeg bor nå! Det blir kanskje bare én gang i livet jeg reiser dit. Jeg har en venninne som har vært på jamboree en gang, og hun sa at det var så mange kule ting som var bygget der, så jeg gleder meg til å se hva som kommer til å være på leiren.

EVEN KARLSRUD (17),

Sokna speidergruppe: – Jeg leder meg mest til å se kulturen, og å se hvordan den internasjonale speidingen er, oppleve forskjellene mellom en landsleir i Norge og en verdensspeiderleir i Japan. Jeg håper at kulturen er ganske forskjellig. Jeg var på Camp in Camp i Sverige for fire år siden da det var jamboree der, og bare det var ganske forskjellig fra en norsk leir, selv om en del også var ganske likt.

JULIE ANDRINE ZEINER SIVERTSEN (14),

Oseberg speidergruppe: – Jeg gleder meg veldig til å se Japan, det blir jo så stort, med så utrolig mye mennesker, jeg tror jeg kommer til å få mange nye venner, og jeg vil gjerne fortsette å holde kontakt med dem etter leiren, kanskje det kommer til å bli noen livslange vennskap?

MAGNUS BRODERSTAD

(15), Medkila speidergruppe:

– Jeg gleder meg mest til å reise på tur med venner, møte nye og se hvordan det er i Japan. Jeg tror det blir helt annerledes, kulturen, maten, hvordan man hilser på hverandre, for eksempel. Jeg har ikke vært på leir i utlandet før, og jeg tror at den største forskjellen fra en landsleir er miksen av alle speidere som møtes på én leir. ■■

MIN SEKK ER PAKKET MED ...

Hva pakker du med deg på tur? Klarer du ikke sove uten den rosa bamsen din, eller er bærbar DVD-spiller en essensiell del av leirbålet på kvelden?

Hva er det minste man kan ha med seg på tur? Vi spurte Mathilde Gabrielsen Vikene (øverste bilde på neste side), Friluftslivs-student på Høgskolen i Telemark, om hva man trenger for å overleve i naturen.

- Det er egentlig ikke mye du trenger, svarer Mathilde, og tenker seg godt om, før hun svarer at en øks eller kniv må man ha.
- Det kommer an på hvor du drar, men du kommer langt med varme klær på kroppen. Mat er det eneste du ikke kommer

utenom, men du kan eventuelt ta med fiskestang, og bake fisken i mosen, legger hun til. Et godt alternativ, forteller eksperten, er å ta med en hermetikkboks, den kan bli både kjele, bolle eller kopp etter at du har spist innholdet. Sjekk om du trenger noe å åpne boksen med!

- Om natten kan du sove på granbar, om du ikke vil ha med et enkelt skumunderlag, avslutter friluftslivstudenten. ■■

EKSPERTENS LETTESTE SEKK

Ha i sekken:

- › Øks eller kniv
- › Fyrstikker
- › Hermetikkboks (evt. boksåpner!)
- › Evt. fiskestang (for å skaffe mat. Bak fisken i våt mose i glørne)
- › Evt. liggeunderlag

Ha på seg:

- › Varme klær

HOBBITENS SEKK

Hobbiter er kjent for å trives best i lune huler, langt borte fra fremmede land. Når de først reiser, er det for å bekjempe drager og onde herskere. Med ponniene lastet, eller med bare en sekk på ryggen, legger de i vei med trollmenn og dverger. Men hva har de med seg på tur?

Ha i sekken:

- › Kokekar
- › En liten eske salt
- › Pipeurt
- › Taulengde
- › Flint og knusk
- › Ullunderbukser
- › Lintøy
- › Ullteppe
- › Vannflasker
- › Lommetørkler

Mat:

- › Lembas, ferdabrød (oppskrifter på lembas finner du på Internett!), tomater, epler, tørket kjøtt, med mer.

Ha på seg:

- › Kappe (ull, gjerne alvelagd)
- › Ullbukse
- › Linskjorte
- › Ullkappe
- › Mithril-brynje (i tilfelle hule troll på veien)
- › Sverd

FANTENES SEKK

Fantene er gode på å planlegge tur, som du kan lese på side 8, men hva har landets beste roverlag med seg på tur?

- › Sovepose og liggeunderlag
- › Hodelykt
- › Solbriller og solkrem
- › Lunsj og nødproviant
- › Vannflaske m/vann
- › Ullsokker
- › Fyrstikker
- › Dopapir
- › Penger til transport
- › Kniv
- › Ullsokker
- › Klær etter vær
- › Godt humør (MÅ være med)

Fellesutstyr:

- › Førstehjelp
- › Huk/telt
- › Primus/stormkjøkken
- › Mat
- › Tau

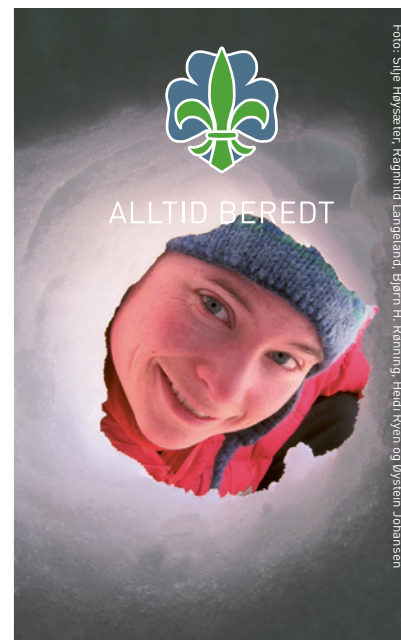

Foto: Silje Høyseter, Ragnhild Langeland, Bjørn H. Rønning, Heidi Ryan og Øystein Johansen

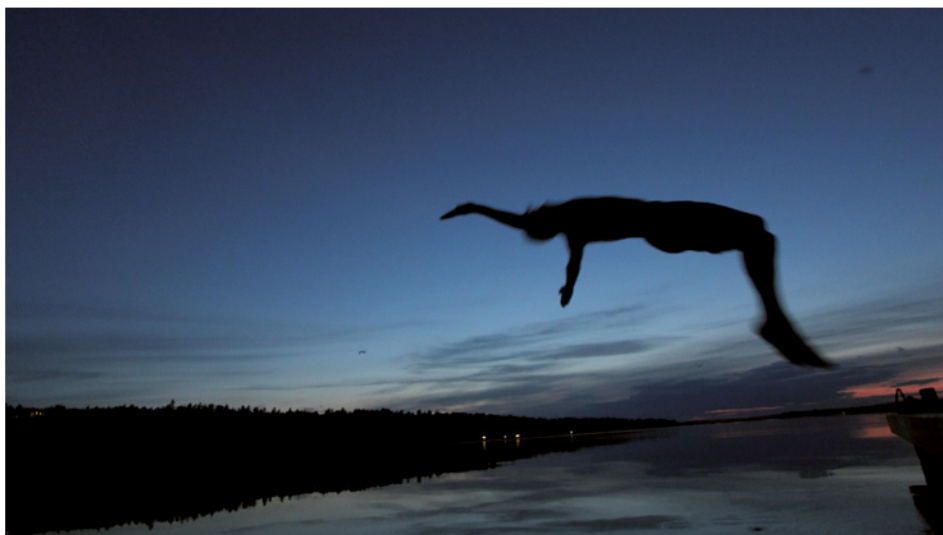

Ta med speidere eller ledere til fjells!

Solstølen ligger i flott fjellterreng ved foten av Hallingskarvet.
Se booking.speiding.no

Sommer eller høst i Østfolds skjærgård?

Hva med en gruppetur eller lederhelg til Tredalen i sommer eller høst? Se booking.speiding.no

MAMMUT KOMPAKT 3-SESONG

SPEIDERPOSEN

Kr 1 499 ~~Veit kr 1 800~~

GRATIS FRAKT!

Kvalitetspose til hard bruk! Komfort ned til -8 grader. Veier 1 500 gram. Leveres i flere lengder samt i egen modell for dame. Den har ekstra bred passform og fleecefôr i fotenden...

ASIVIK ULTRALIGHT 5.0 REGULAR

SELVOPPBLÅSENDE LIGGEUNDERLAG

Kr 499

5 cm tykt selvoppblåsende liggeunderlag som kun veier 840 gram og måler 183 x 51 cm. Isolasjonsverdi: 4,6.

ALLTID BEREDT

SPEIDERSEKK

Bestselger! Kr 499

Sekk tilpasset speidere fra elleve år og oppover. Ryggglengde på kun 52 cm og volum på 45 liter. Gode justeringsmuligheter gjør at sekken også kan brukes av høyere barn. Utmerket til overnattingsturer!

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!

I over 100 år har Speider-sport vært Norges speiderforbunds egen sportsbutikk. Overskuddet fra salg av speiderskjorter, merker, klær og turutstyr går tilbake til speiderarbeidet. Besøk oss på www.speider-sport.no

TEMA: OM ANSVAR, MOLEKYLER OG BESTEMORS LOV

Du har sikkert hørt det før: En speider kjenner ansvar for seg selv og andre. Men hva betyr det å kjenne ansvar for andre?

Patruljen kan vi sammenlikne med et molekyl, patrulje-medlemmene er atomene. De har alle sin plass, og gjør at molekylet fungerer. En patrulje hvor én eller flere ikke trives, vil ikke fungere bra i lengden. Det er samholdet og godt samarbeid som gjør at patruljen klarer å løse oppgaver sammen og ha det gøy. Som peff har du et spesielt ansvar for å få alle i patruljen til å trives.

HVA SKAL TIL FOR Å TRIVES? Siden vi er forskjellige, kan vi ikke ha én regel som passer for alle. Noen er opptatt av å hjelpe andre, mens andre liker å finne egne løsninger; noen vil ha mye oppmerksomhet, andre vil holde på med sitt. Vi er ulike, og derfor skal du heller ikke behandle alle i patruljen på samme måte, eller håndtere alle situasjoner likt.

MEN HVA KAN DU GJØRE? Jo, du kan bruke det vi i speideren kaller for bestemors lov, og som betyr at du skal gripe noen i å gjøre noe bra – og si det til dem!. Hemmeligheten er nemlig at å rose noen for noe bra virker bedre enn å kjeft for noe de gjør feil ...

- › Se alle, også dem som ikke gjør mye ut av seg. Vær hyggelig, spør alle om hvordan de har det.
- › Bli kjent med alle, hva de interesserer seg for og hva de er gode til. Hvordan kan hver enkelt bidra?
- › Gi ærlig ros, og husk å si hva du roser for! «Du er jammen god til

PEFFENS HJØRNE – forkortet pH – gir deg svar på mye av det du lurar på som peff. Forkortelsen pH er hentet fra kjemi, og brukes vanligvis i forbindelse med målingen av surhetsgraden i vann og lignende. I Peffens hjørne skal vi måle ikke surhets-, men sunnhetsgraden i patruljen. Her får du råd og tips som gjør livet i patruljen enda bedre! Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

- å tenne bål, enda det regner.» er bedre enn «Du er så flink!»
- › Gi patruljemedlemmene oppgaver du tror de kan klare, men som krever at de må anstrenge seg litt.
- › Lytt til alles meninger. Da både viser og får du respekt!
- › Legg opp til mye moro og kos på møter og turer. Det styrker vennskapet!
- › Vær oppmerksom på, og få slutt på, erting, sårende fleiping eller utfrysing.

PRAKTISKE TIPS:

1. Ha en tilbakemeldingsrunde på patruljemøtene. Avslutt med fem minutter hvor alle tenker på hva de likte med møtet (som «det var en god stemning»), og hvordan møtet kunne blitt bedre (som «mer tid til øvelse»). Så gir alle etter tur sine tilbakemeldinger. De er viktige fordi du også trenger ros og forslag til hva du kan gjøre bedre for å bli en enda bedre peff.
2. Lag patruljens trivselsregler sammen. Bli enige om hvordan dere skal behandle hverandre. Dere kan gjerne henge opp reglene i speiderlokalet, eller notere dem i loggbøkene (Min stifinnerlogg/ Min vandrerlogg). ■■

TIPS: LEKER OM Å VÆRE EN DEL AV EN GRUPPE

Her er forslag til enkle leker for å sette i gang tanker og følelser rundt det å være en del av en gruppe, eller falle utenfor den.

MOLEKYLLEK (minst 6 deltakere + lekleder) Deltakerne, atomene, står, går eller løper rundt omkring innenfor et avgrenset område. Lederen roper ut ett tall, for eksempel mellom 2 og 6, og alle forsøker raskt å forme grupper, molekyler, bestående av antallet som er ropt. Bryt opp når alle er ferdige (én eller flere vil som regel bli stående uten en gruppe). Så ropes det ut et nytt tall osv.

Diskuter etterpå: Hvordan føltes det å havne utenfor og å være med i en gruppe? Tenkte du over hvem som kunne få være med i din gruppe?

FLERE LEKER OM SAMHOLD Se lekene Fruktsalat, Redningsaksjon på Mars, Sjokoladeleken og Sirkelen på speiderbasen.no. Enda flere leker finner du ved å krysse av i boksene Vennskap og Lek og konkurranse i det røde søkefeltet i Speiderbasen.

TAULØP (minst to lag á 3-4 deltakere) Hvert lag er bundet sammen med et tau. Lagene skal løpe fra startstreken rundt et mål og tilbake. Prøv gjerne to varianter – én med hvert lag knyttet sammen ganske løst, og etterpå med hvert lag knyttet sammen så tett som mulig.

Diskuter etterpå: Hvordan gikk det? Var det lettere første eller andre gangen? Hvorfor? Hvilke hensyn måtte dere ta? Hvordan kan dette brukes i situasjoner i patruljen? Stikkord: Lang avstand – vanskelig å få med alle, kort avstand – unngå å trække på andre.

PATRULJEN TAR ANSVAR ...

TEKST: TOVE ARNTZEN • FOTO: ALEXANDER VESTRUM

... FOR MILJØET

Vi speidere er glade i å være ute, og vi vet at miljøvern er viktig for å ta vare på den flotte naturen og den friske lufta vi har her i Norge. Klima- og miljøminister Tine Sundtoft sa på tur med speidere fra 17. Oslo Kampianerne i januar at det viktigste vi kan bidra med er å ta tak i hverdagsvanene våre.

Gjør vi det, kan vi bidra til å løse miljøproblemene, i stedet for å gjøre dem større. Dessverre er det mange som har vaner som er skadelige for miljøet.

SÅ HVA KAN PATRULJEN GJØRE? Sett miljøvern på patruljeprogrammet, og gjør deres beste! Samtidig kan dere oppfordre resten av speidergruppa, venner og familie til å gjøre det samme. Ved å dele store miljøutfordringer opp i små oppgaver, kan alle bidra med sitt. Når mange nok gjør det, vil det gjøre en forskjell. Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre noe!

HER ER NOEN TIPS:

- › Sykle eller gå til speideren istedenfor å bli kjørt.
- › Kjøp bare det dere trenger til møter og turer. I den store sammenhengen sparer dere miljøet for produksjon og transport av varer.
- › Unngå å bruke engangsprodukter som plastbestikk, plastglass, papptallerkener og pappkrus, det blir det mye søppel av.

Kjøp bare ting du virkelig ønsker deg, dem går dere ikke så fort lei av. Mye bra turutstyr kan dessuten kjøpes brukt!

«Ingen kan gjøre alt, men alle kan gjøre noe!»

- › Bruk handlenett istedenfor plastposer når dere handler.
- › Kjøp kortreist mat, altså mat som er produsert i nærheten, og ikke trenger å bli fraktet så langt.
- › Ikke lag for mye mat, eller spis opp restene, vi kaster altfor mye mat!
- › Kjøp eller ønsk deg ting av god kvalitet, så de ikke går fort i stykker og kanskje må erstattes av nye.
- › Reparer noe som er ødelagt, selv om det kanskje er enklere, og til og med billigere, å kjøpe nytt. Sjekk Speiderboka for tips om hvordan du tar vare på og reparerer utstyr.
- › Ha byttekvelder i patruljen, med klær, sko, bøker, turutstyr og andre ting.
- › Hva med å ha en konkurranse om hvem som kan gjennomføre flest gode miljøtiltak? ■■

SPEIDEREN FOR 25 & 50 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

SPEIDEREN NUMMER 2, 1990

Norges speiderforbund vil ikke sitte på gjerdet og se på utviklingen innen natur- og miljøvern. Ingen lover om at vi skal være politisk uavhengige skal hindre speidere i å slå et slag for jordas miljø. Det er slått fast etter at speiderstyret på møte i mars vedtok retningslinjer for NSF's engasjement i natur- og miljøvernssaker.

SPEIDEREN NUMMER 3, 1965

Høflighet og høvisk fremferd mot dem du omgås gjør deg selv sikrere og friere i ditt vesen, og de andre setter pris på deg. Hils på kjente med et høvisk bukk. Vær høflig mot alle. Reis deg opp, ta hendene ut av lommene når du tilsnakkes av eller snakker til eldre eller overordnede eller kvinner – eller andre som selv står. (Fra speidersjefens «Speiderånd til hverdags»)

RIDDER GEORG OG DRAGEN I VÅR TID

Betyr fortellingen om St. Georg og dragen noe i 2015?

Om akkurat dragehistorien er et sagn eller et eventyr, så mener historikere likevel at han som senere ble St. Georg sannsynligvis har levd. Han ble født rundt år 280 i Kappadokia, i det som i dag heter Tyrkia. Han ble oppdratt som en kristen og var sannsynligvis soldat i keiserens garde. Georg var sterk i troen sin, og nektet å gi slipp på den, noe keiseren ikke likte, for å si det forsiktig. Den modige Georg ble arrestert, torturert og halshogd bare 23 år gammel, i år 303.

Historien om hvordan han kjempet mot og vant over dragen ble kjent i Vesten først på 1200-tallet. Legenden lever fremdeles videre 800 år senere, og den hellige Georg er nasjonalhelgen for England og Georgia, skytshelgen for Venezia, Genova, Portugal, Hellas, Russland og Katalonia, for soldater, bueskyttere, bønder, slaktere, kunstnere og mange flere! I tillegg valgte Robert Baden-Powell St. Georg som speiderbevegelsens skytshelgen.

På den tiden legenden om St. Georg og dragen oppsto var det fremdeles mye menneskene ikke kunne forklare med vitenskap, som for eksempel naturkatastrofer og sykdommer som tok livet av titusenvis. Menneskene sto ofte maktesløse overfor det som truet, skremte, ødela og drepte. Dragen kunne være bilde på det de var redde for og ikke hadde kontroll over. Fra ny tid har vi for eksempel Astrid Lindgrens historie om brødrene Løvehjerte, som kjempet mot det onde. Ridder Georg kjempet også mot det onde, og det er kanskje den viktigste grunnen til at St. Georg er speidernes skytshelgen.

I dag kan vi forklare mye av det som var vanskelig å begripe for menneskene i gamle dager. Men det er fremdeles nok av «onde drager» vi er redde for, og som gjør livet vanskelig og leit for mange: Hat og diskriminering, krig, vold og mobbing, forurensing og naturkatastrofer, barnarbeid og fattigdom. Skal vi bekjempe disse, må vi ofte være både modige og utholdende, og da kan vi trenge forbilder, som St. Georg.

I st. georgsbudskapet fra 2012 sa speidersjefen og landssjefen for KFUK-KFUM-speiderne det slik: «Noen drager kan vi beskytte oss mot ved å være bevisste måten vi lever på. Som speidere skal vi arbeide for mindre forurensning og mer rettferdighet i verden. Det krever kunnskap og det krever handling. (...) Vi som er speidere i dag, over hele verden, vi kan også drepe drager slik St. Georg gjorde. Å kjempe mot drager handler om å være modig:

Historien om St. Georg og dragen finner du ved å søke på navnet hans på www.speiderbasen.no. Historien er malt og tegnet mange ganger. Dette maleriet er fra Pfarrkirche St. Georg i sør-Tyskland.

«Det er fremdeles nok av «onde drager» vi er redde for, og som gjør livet vanskelig og leit for mange: Hat og diskriminering, krig, vold og mobbing, forurensing og naturkatastrofer, barnarbeid og fattigdom.»

- › Modige nok til å ta tak i miljøutfordringene, så handlingene og holdningene våre kan bidra til en bedre verden.
- › Modige nok til å kjempe for at mennesker som lever i fattigdom skal få et bedre liv.
- › Modige nok til å jobbe for åpenhet, enten det gjelder de vanskelige samtalene med en venn, eller det gjelder landet ditt.»

Å gjøre som St. Georg handler om å ta ansvar, en viktig del av det å være speider. ■■

Vi har spurt
speidere i Gressvik
speidergruppe
om hvorfor vi har
St. Georgsdagen.

6 PÅ SPEIDERMØTE

THOMAS GUNDERSEN, 13 ÅR:

– Å, det er fordi St. Georg drepte dragen for å beskytte folket. Jeg har hørt at St.

Georgsdagen feires på Kretsbannerkonkurransen. Jeg husker at speiderne gikk i tog før, det har også pappa fortalt om. Han er speiderleder.

MARTIN GUNDERSEN, 8 ½ ÅR:

– Å, ja, han har jeg hørt om. Han var en ridder som slåss mot en drage, og så da ble han sånn speidernes skytshelgen. Det feires 23. april. Pappa har fortalt meg at de feira St. Georgsdagen med å gå i tog, jeg husker ikke det, altså, og jeg har ikke feira det sånn selv.

EMMA WESTGAARD, 13 ÅR:

– Det er vel fordi det skjedde ett eller annet med han Georg, vet ikke helt, men var det ikke han som drepte en drage? Jeg vet ikke hvorfor han gjorde det, da. St. Georgs-dagen betyr vel ingenting for meg, egentlig, jeg vet bare at vi har hatt en feiring av den dagen samtidig med Kretsbannerkonkurransen.

KRISTOFFER RØSTAD KARLSEN, 13 ÅR:

– Jo, han har vel noe med speiderne å gjøre? Mener jeg har hørt at han slåss med en drage og noe sånt, men vi har ikke hatt noe om akkurat det. Da jeg var yngre, så gikk speiderne i tog med faner og sånn, men jeg husker ikke så mye av det.

JOHANNES LANGELAND ANDRESEN, 13 ÅR:

– Å, han, ja. Han er liksom skytsengelen til speiderne, fordi han drepte den dragen – er det korrekt? Han var visst den eneste som turte. Det betyr egentlig ikke så mye for meg, men jeg vet at den er der, og tenker over det innimellom. Jeg husker at speiderne gikk i tog i byen før, da hadde de på seg speiderdrakt.

JOHANNA SKOGHOLT ERIKSEN, 12 ÅR:

– Nei, det vet jeg ikke, jeg har ikke hørt om den dagen. Jeg vet at speiderne gikk i tog en gang jeg var i byen, men jeg visste ikke hvorfor.

TIPS FRA SPEIDERBOKA

TEKST: GRO STRØMSHEIM • KILDE: SPEIDERBOKA • ILLUSTRASJON: IVER GJENDEM

SOV TØRT OG GODT UTE

Å overnatte ute en selvsagt del av speiderlivet. Det er morsomt og spennende å dra på tur med patruljen, sørge for varm og tørr overnatting og våkne opp til fuglekvisper og lyden av vinden som suser i trærne.

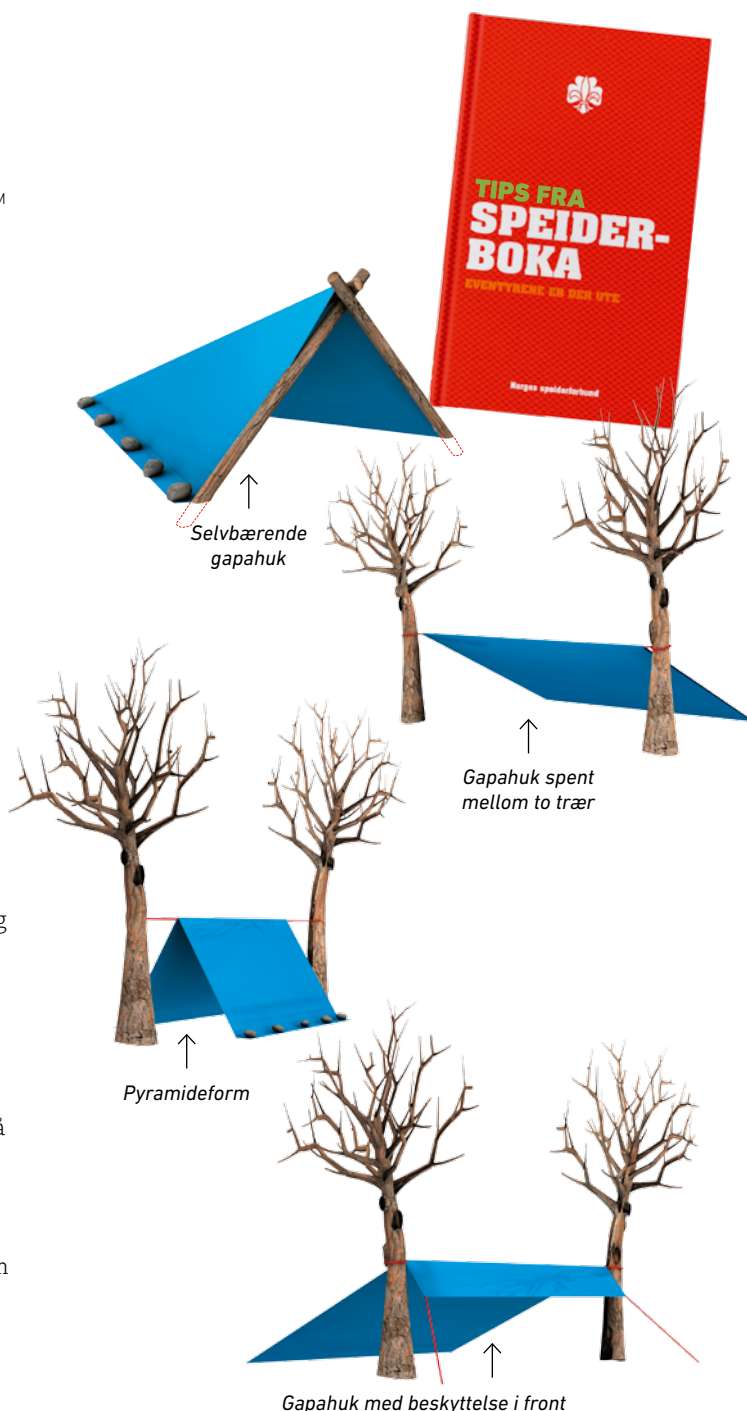
Dere kan selvsagt sove under åpen himmel, det er det enkleste og beste hvis været er godt. Men hvis det er fare for regn, som det jo ofte er i Norge, er det veldig lurt å bygge en gapahuk.

Gapahuk brukes av mange speidere på tur for å gi ly mot vær og vind. Tidligere bygget man gjerne en ramme av trestokker og dekket den med granbar. Nå er det mer vanlig å bruke en presenning som man spenner opp. Denne er både vanntett og skånsom mot skogen.

Dere kan bruke tau eller trestokker for å holde presenningen oppe. Gapahuken kan spennes mellom to trær, enten som en skrå vegg eller i pyramideform, slik at den likner et telt. Den kan også holdes oppe av to stokker som settes på skrå, som på tegningen øverst.

Pass på at alle får plass under gapahuken! Det er lurt å sette den opp ganske nærme bålet, slik at dere kan sitte under presenningen og samtidig varme dere på bålet.

Gapahuken bør ha vinden «i ryggen» og ikke være for høy, omtrent 1 meter er passe. ■■

TIPS FOR Å SOVE GODT UTENDØRS

Lag en god «seng».

Pass på at underlaget er mykt, bruk gjerne granbar nederst og legg noen klær oppå.

Spis før du legger deg. Kroppen bruker energi på å holde deg varm om natten.

Gå på do før du legger deg. Du fryser lettere hvis du må på do i løpet av natten.

Skift til tørre klær, gjerne tynt ullundertøy (stillongs og langermet trøye). Ta heller på fuktige klær om dagen når du er i aktivitet.

Ikke tørk mange klær i soveposen. Du kan fint tørke en tynn ullgenser og et par sokker i soveposen, men hvis det er for mye fuktighet i posen vil du fryse.

Rist soveposen før du legger deg. Når du tar den ut av trekket, er fyllet presset sammen. Rister du den, blir fyllet luftigere, og isolerer bedre mot kulde.

Luft soveposen når du våkner. Mye fuktighet fordampes fra kroppen din mens du sover, og kan gjøre posen fuktig. Luft soveposen godt når du kommer hjem fra turen!

Ha på lite klær når du sover. Da blir det plass til isolerende luft i soveposen.

GOD TUR!

DET VAR EN GANG ...

TEKST: GUNNAR STROMNES-ANDRESEN • KILDE: SPEIDERMUSEET OG SPEIDEREN

NORSKE JAMBOREE-REKORDER

DET VAR EN GANG ...

I denne spalten forteller vi sanne eventyr, altså speidereventyr som skjedde for mange år siden – kanskje 10, 20 eller 100 år!

Til jamboreen i Japan i sommer er det påmeldt 18 tropper med 36 speidere og fire ledere i hver. Den norske kontingenten består dessuten av 30 i stab og 111 rovere/ledere som skal gjøre en innsats i International Service Team. Totalt blir dette 861 deltakere, noe som er rekord for Norge.

Det har ikke alltid vært stor oppslutning blant de norske speiderne om å delta på World Scout Jamboree. Bunnrekorden er fra jamboreen i 1959, hvor Norge hadde den minste kontingenten av alle deltakerlandene, og sin minste gjennom tidene, men så kostet det også mye å delta!

IVRIG LEDER

Norge sendte to deltakere, troppsleder Harald Brandt fra Svolvær og patruljefører Dag Sundby fra Blommenholm. De ble likevel lagt merke til, skal vi tro nyhetsmeldingen fra NTB-Reuter fra 22. juli 1959, som vi her gjengir deler av:

«Norge har den minste kontingenten i jamboree ved Mount Makiling utenfor Manila, Filippinene, men den norske troppen på to speidere har gjort seg sterkt bemerket. Harald Brandt har til tross for den tropiske varmen på Filippinene fått ord på seg for å være leirens mest virksomme deltager. Han demonstrerte for pressefolk filippinsk folkedans, og han har lært seg den filippinske Tagalog-dialekt som blir benyttet i distriktene ved Mount Makiling. Brandt forteller at han har vært på i alt syv internasjonale leire, og at han akter å fortsette å delta på leire så lenge han holder ut. På spørsmål om hvor gammel han er, svarte den bereiste svolværing «Omkring 50-åra». I leiren bor de i en liten bambushytte. Sekstenåringen Dag Sundby tiltrekker seg stor oppmerksomhet på grunn av sitt nordiske utseende og 190 cm på strømpelen. Han er blitt mottatt av Filippinenes president Carlos Garcia.»

BAMBUSLEIR Jamboreen samlet i alt rundt 12 000 deltakere fra 44 land under mottoet «Building tomorrow today» – «Bygg morgendagen i dag». Leiren ble kalt «bambusleiren», og vi gjetter at nettopp bambus var byggematerialet på denne første verdensspeiderleiren i Asia.

De norske deltakerne reiste med fly sammen med svensker og dansker. Å delta kostet rundt 5 500 kroner, noe som i dag tilsvarer nesten 65 000 kroner! Det var et betydelig beløp den gangen, men både forbund og lokale krefter hjalp til med å betale for at lederen og speideren skulle få et speidereventyr for livet! ■■

Merke fra jamboreen i 1959

Dag Sundby og Harald Brandt var de eneste som representerte Norge på verdensspeiderleiren i 1959. Her er de sammen med en filippinsk TV-kjendis, «Miss Lee». Bilde fra Speideren nr. 8/59.

EKSPERTEN OG SPEIDEREN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM • FOTO: PRIVAT OG OSLO POLITIDISTRIKT

ARVE RØTTERUD (43),

innsatsleder i Oslo politidistrikt

1. Med å ta ansvar tenker jeg på den personen som er ansvarlig for resultatet. Den personen som bryr seg litt ekstra, som står fram og som viser at man har egenskapene som trengs, også til å gjøre den oppgaven man er satt til å gjøre.
2. I min jobb som innsatsleder er det jeg som styrer innsatsen ute i gata ved større aksjoner og oppdrag. Da må jeg vise meg frem synlig, og vise at det er jeg som er leder. Det er jeg som er ansvarlig hvis vi ikke lykkes. Jeg må vise andre politifolk, som de yngre i tjenesten, at jeg er her og styrer innsatsen. Også med tanke på en motpart er det viktig med lederskap ute i gata.

EKSPERTEN OG SPEIDEREN

1. Hva vil det si å ta ansvar?
2. Hvordan tar du ansvar i det du driver med?

SIMEN INGEBRIGTSEN (15),

patruljefører i Halvsteik Gris, Kjelsås-speiderne

1. Det er å ta ledelsen og kontrollen over noen og å lede speidere som er litt yngre. Du har et ansvar som du også må bringe videre til dem, og dette er veldig viktig for resten av patruljen.
2. Som patruljefører har jeg en egen patrulje. De følger mine ordrer, og jeg er lederen. Jeg skal ikke sjefe altfor mye, selvfølgelig!

PREMIEQUIZ

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: IVER GJENDEM

Finn riktige svar på spørsmålene nedenfor ved å lese bladet, og vær med i trekningen av Speiderboka fra Speider-sport. Svarfrist er 1. juni.

Hva må roverlaget Fantene absolutt ha med seg på tur?

- ☐ Bærbar DVD-spiller
- ☐ Godt humør
- ☐ Dopapir

Hva foreslår «Speideren» at patruljen kan gjøre for miljøet?

- ☐ Slutte å brenne bål på speiderturer
- ☐ Leve av det patruljen finner ute, som bær og spiselige røtter, fisk og sopp
- ☐ Ha byttekvelder for turutstyr og andre ting

Hvordan vil Eliot fra 1. Langhus speidergruppe overnatte på drømmeturen sin?

- ☐ I et toetasjes telt
- ☐ I en snøhule
- ☐ I en trehytte

Hvorfor bør du riste soveposen før du legger deg?

- ☐ For å bli kvitt maur og andre småkryp fra forrige tur
- ☐ For at den skal lukte bedre
- ☐ For at soveposefyllet skal bli luftigere. Da isolerer det bedre.

Hvilken jobb har Arve Røtterud?

- ☐ Han er journalist i Dagbladet
- ☐ Han er skipper på Havbraatt
- ☐ Han er innsatsleder i politiet

Mange svarte riktig på premiequizen i forrige utgave. Marine Thorsrud fra Bagn speidergruppe er den heldige vinneren av Speiderboka fra Speider-sport. Gratulerer!

Hvilken rekord satte Sandra Benedikte Rosengren Andersen i vinter?

- ☐ Speiderrekorden i å bade
- ☐ Norgesrekorden i isbading for jenter
- ☐ Vestfoldrekorden i isfiske

Hvem kan bli med på Roverfemkampen?

- ☐ Alle som har deltatt på NM i speiding
- ☐ Alle som er rovere og stiller med et lag
- ☐ Alle over 16 år

Hvor mange norske deltakere var det på jamboreen på Filippinene i 1959?

- ☐ To
- ☐ 36
- ☐ 861

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

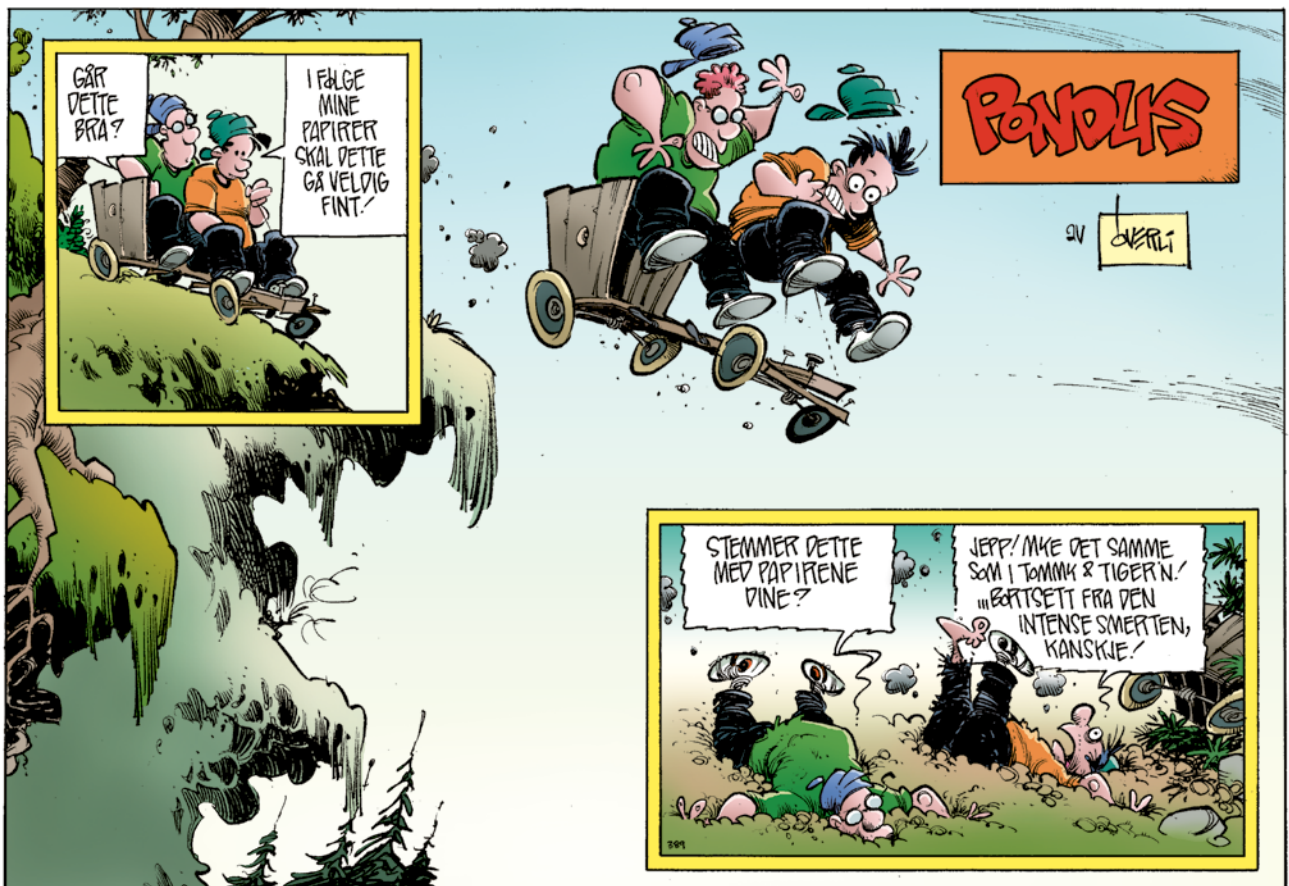
Telefonnummer:

E-post:

**KLIPP UT SIDEN,
ELLER KOPIER DEN,
OG SEND DEN TIL :**

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St.
Olavs plass, 0130 Oslo.
Merk konvolutten med
«Speideren»

PÅSÅN gjør TABBER

INFORMASJON TIL FORELDRE

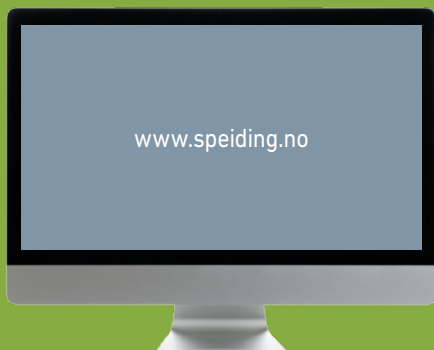
NY I SPEIDEREN?

Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook: www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereieendommer og speiderbåter
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer og bruker riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

Norges speiderforbund

Besøksadresse:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30 • E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

RASK OG ENKEL TURKAKE

Vil du imponere dem du er på tur med, kan du enkelt og raskt lage en turkake med få og enkle ingredienser, og svært enkelt utstyr (det er best at det ikke er altfor varmt i været, ellers stivner ikke glasuren).

SPEIDER-KOKKENS TIPS:

Hvis du er allergisk mot nøtter går det fint å lage kaken uten. Hvis du ikke tåler gluten eller laktose, finnes det kjeks, smør og sjokolade som du kan tåle. Dette selges i de fleste matbutikker.

DU TRENGER:

- › ca. 1/3 pakke Digestivekjeks
- › 80–90 g meierismør
- › 100 g kokesjokolade (en plate)
- › 30 hasselnøtter uten skall

SLIK GJØR DU DET:

- › Smelt smøret i en kjele, putt kjeksene i en pose og knus dem til smuler. Når smøret er smeltet avkjøler du det litt, før du blander det med smulene.
- › Hell det raskt ut på en tallerken eller noe annet flatt og

press det til en fast kakebunn. Er du ekstra smart, har du med bakepapir til å legge det på.

- › Når kakebunnen er ferdig, kan du sette i gang med glasuren. Ha sjokoladen i en kopp eller en liten bolle, og sett den oppi en kjele med litt varmt vann. Du kan ha en spiseskje eller to med vann oppi sjokoladen for å få en litt mer smidig glasur.
- › Tilsett ferdighakkede hasselnøtter når sjokoladeglasuren er helt smeltet og jevn.
- › Hell glasuren over kakebunnen til det dekker jevnt over hele kaka, og den er ferdig. Sett den til avkjøling til sjokoladen er stivnet. ■■